

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret fra 1. april 1954 til 31. marts 1955.

(Lovforslaget findes i tillæg D. sp. 2513; fremsættelsen findes i tidenden sp. 3098).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Kolbjørn: Jeg tillader mig at foreslå, at lovforslaget henvises til finansudvalget.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om visse domfældtes retsstilling med hensyn til udøvelse af rettigheder.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 1659; fremsættelsen findes i tidenden sp. 3032).

Lovforslaget sattes til forhandling.

K. Axel Nielsen: Da rigsdagen efter besættelsen vedtog lovene om straf for forræderi og anden landsskadelig virksomhed og om straf for værnemageri, fandtes det rimeligt, at de, der dømtes, burde udelukkes fra at udøve forskellige nærmere angivne borgerlige rettigheder i det land, som de havde forrådt eller sveget. I henhold til denne særlige straffelovgivning har talrige domfældte mistet disse rettigheder for en nærmere bestemt tid eller for bestandig.

Ved loven af 18. juni 1951 ændredes de almindelige regler om fortabelse af rettigheder som følge af straf, og samtidig ophævede man bestemmelserne i straffelovs-tillæggene om rettighedsfortabelse, således at de få, der efter vedtagelsen af loven af 1951 er dømt for forræderi eller værnemageri, normalt ikke er blevet fradømt de borgerlige rettigheder. Denne ændring skyldtes særlig ønsket om at lette alle domfældtes

mulighed for at finde frem til et normalt, hæderligt liv i samfundet og er stemmende med de rådende kriminalpolitiske synspunkter.

Det foreliggende lovforslag vil, hvis det gennemføres, ligestille dem, der er dømt efter straffelovs-tillæggene, med dem, der er dømt efter den almindelige straffelov, ligesom forslaget vil medføre ligestilling mellem dem, der er dømt for landsforræderi m. v. før og efter loven af 1951.

Jeg er vel klar over, at når det i den særlige straffelovgivning fra 1945 og 1946 bestemtes, at rettighedsfortabelse kunne ske for bestandig, var det et udtryk for den opfattelse, at adskillige af de pågældende lovovertrædere havde forsynet sig groft og røbet et så fjendtligt sindelag overfor vort demokratiske samfund, at de ikke nogensinde burde kunne få indflydelse gennem stemmeret og valgbarhed på samme samfunds styre, endsiges få offentlig ansættelse eller tillidsposter i samfundet. Jeg skal ikke nu gå i rette med denne opfattelse, som jeg dengang delte og til en vis grad stadig deler.

Når jeg imidlertid nu kan anbefale et lovforslag, der tilsigter at give også disse hårdt belastede personer de borgerlige rettigheder tilbage, skyldes det ikke, at jeg har fået et andet syn på det dadelværdige i de begåede forbrydelser, men snarere, at bedømmelsen af den kriminalpolitisk rigtige reaktion overfor disse forbrydere i de forløbne år i nogen grad er frigjort for det krav om gengældelse, som i tiden lige efter kapitulationen mere eller mindre bevidst påvirkede mig som vel de fleste andre. Strafferetligt har gengældessynspunktet efter min opfattelse ingen relevans. Det eneste, der i så henseende burde kunne få betydning, er spørgsmålet om, hvorvidt en tilbagegivelse af de borgerlige rettigheder til disse personer kunne medføre fare for samfundets sikkerhed, og da det må anses for ganske utvivlsomt, at der ikke vil opstå nogen som helst fare herfor ved at gennemføre lovforslaget i den foreliggende form, mener jeg, at det bør gennemføres. Derved vil landsforrædere og landssvigere blive behandlet efter samme regler som andre lovovertrædere.

Jeg finder iøvrigt ingen anledning til at komme nærmere ind på principielle betragt-